

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

§. XII. Twaelffte soorte vande Handel der oude Ketteren.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

Over-een-komste der Gereformeerde, &c. 403
vast gaet? snyder niet die durven segghen / dat sy
met de verklaringhen van hare Predikanten
niet te doen hebben / indien haer den inwendigen
gheest contrarie ghetuyghet? snyder niet in booz-
leden tijden geweest / die teghen het ghebodt Pauli,
haer berisout hebben / publijckelijck te leeren?
snyder niet gheweest die haer verwoordert heb-
ben theses upt te gheben ghetrocken upt de schri-
ften Pauli (soo als Pamelius ghetuyghet op Terrull.
hier Num 260.) bereypt wesende de selve te beant-
woorden boozt wte / ende in wat schole het moecht
wesen? sijn dit de Meesterissen / die de kercke soo
veele hondert jaren heeft moeten verwachten
om den sin te weten vande schriften / ende onder-
wesen te worden in het gheloofe?

§. XII.

Twaelffte soorte vande Handel der ou- de Ketteren.

Aengaende de kerckelijcke ordeninghen
vande oude ketteren / ghetuyghet Tertullianus
dat sy lichtveerdich waren, ende onghestadich:
want seyt hy / die heden Bisschop is, is morggen wat
anders, die heden Priester is, ofte ouderlingh, is mor-
ghen een Leeken, want sy gheven oock de Priesterlij-
cke ampten aen Leeken.

Dit stuck wijst oock sy selven upt, want die
maer indachtich is dat in boozleden tijden / man-
demakers / en kleermakers / en schoenlappers
ende meer dierghelijken sijn gheslommen op
den preeck-stoel om het woort Gods / soo sy sey-
den / te verkondighen: Die maer sijn ooghen wilt
open doen / ende sien dat de Predikanten van Pa-
vije haer ampt konnen staeken / ofte afghestelt
worden en ghestelt worden onder de Leeken,
C c 2 vie

die sal datelijck sien / sae mer de handen konnen
 tasten / dat dese woorden Tertulliani, passen op on-
 se Partije: Die heden Priester is, is morghen Leeken,
 want sy gheven oock de Leeken de Priesterlijke am-
 pten.

§. XIII.

Derthiende soorte vanden handel der
 oude Ketteren.

Wat sal ick segghen, bzaecht Tertullianus *Cap.*
42. van het bedienen des Woorts? Dat is het
 werck vande ketteren, niet de Heydenen te be-
 keeren, maer de onse te verkeeren: sy staen nae dese glo-
 ric, dat sy de staende doen vallen, ende de liggende niet
 oprechten sy ondergraeven het onse, om haer eyghen te
 bouwen.

Maer sijn de Predikanten van Partije, de welc-
 ke upt eenen yeder Godts reysen naer Indien,
 Turckijen, ende andere ghewesten des werelts / om
 de Heydenen / ende ongheloobighen te bekeeren?
 waer sijn heele landen / sae sieden / die sy ghe-
 bzaecht hebben tot hare ghesintheyt / soo als wy
 konnen thoonen / ende de Hollanders met hare
 eyghen ooghen hebben konnen sien / soo sy maer
 wilden sien / dat wy ghedaen hebben in het groot
 Rijk van Sina, daer in r'jaer 1656. te vinden wa-
 ren ober de twee hondert duysent / die van r'Hey-
 dendom waren bekeert tot het Roomsch Carho-
 lyck gheloobe; welck gheral r' sedert dien tijt
 noch merckelijck vermienighvuldicht is? op dat
 ic niet en spreke van Japonien daer soo menighe
 hondert Heydenen / nu Carholijck gheworden
 sijnde / het gheloobe dooz het vergieten haers
 bloets hebben bevesticht; dat my Partije rens
 booz den dach bzenighe hare Apostelen / die in die
 lan-